

Het turfschip

LANG GELEDEN WILDE prins Maurits graag de stad Breda bevrijden. Nu zijn vader Willem van Oranje dood was, moest hij proberen de Spaanse soldaten weg te jagen. Maurits was nog jong, pas achttien jaar. Het leger was zwak en er was niet genoeg geld om de soldaten te betalen.

De prins had hulp nodig.

En die kwam er.

Schipper Adriaan van Bergen had een plan. Hij ging naar prins Maurits en zei: 'Met mijn schip breng ik elke week een lading turf naar Breda.'

Prins Maurits luisterde. Turf gebruikten de mensen om hun kachels en hun fornuizen mee te stoken. Hij had geen idee wat schipper Van Bergen met zijn turfschip van plan was.

'Altijd als ik de stad binnen vaar,' ging de schipper verder, 'staan er Spaanse soldaten op de torens en bij de poorten. Ze houden iedereen in de gaten. Als ik eraan kom, vragen die soldaten elke keer wat ik kom doen. Dan zeg ik dat ik turf ga brengen naar het kasteel. Geen van die soldaten komt ooit op het idee om mijn schip te controleren.'

Prins Maurits knikte. In zijn eigen kasteel woonden nu dus Spaanse soldaten. Wat zou hij zijn stad graag bevrijden!

'Vertel nu eindelijk wat je van plan bent,' zei de prins ongeduldig.

'U mag mijn schip gebruiken,' zei de schipper.

'Met mijn schip kunt u soldaten de stad binnen smokkelen.'

Even was de prins sprakeloos. Toen riep hij uit: 'Dat is een geweldig goed plan. Hoeveel soldaten kunnen er in je schip?'

'Een stuk of zeventig,' antwoordde de schipper.

'Ik ga het meteen bespreken met mijn vriend Johan van Oldenbarneveldt,' zei de prins. 'Hij is mijn belangrijkste raadgever.'

Van Oldenbarneveldt was het meteen met de prins

eens. 'We laten het schip tot bij het kasteel varen. Als het donker is, sluipen de soldaten naar het kasteel en vallen ze de Spanjaarden aan. Als het ochtend wordt, zetten ze de poorten van de stad open.'

'Afgesproken,' zei prins Maurits. 'Op dat moment trek ik met mijn leger de stad binnen.'

Op 25 februari 1590 stonden zeventig soldaten klaar. Ze wachtten en wachtten. Maar er kwam geen schip om hen op te halen. Waar bleef Adriaan van Bergen? Eindelijk kwam de schipper opdagen. 'Sorry,' zei hij, 'ik heb me verslapen.'

De volgende dag stonden ze er weer, de zeventig soldaten. Daar kwam Adriaan van Bergen, met zijn schip. 'Ik wil niet laf zijn, maar ik doe niet meer mee,' zei hij. 'Het plan is veel te gevaarlijk. Als de Spanjaarden me te pakken krijgen, ben ik de klos.' 'Wat nu?' vroegen de soldaten. 'Gaat nu het hele plan niet door?'

Toen stapten er twee jongens naar voren. 'Wij zijn niet bang,' zeiden ze. 'Wij varen het schip naar Breda.'

De soldaten verstopten zich in het ruim. Daar zaten ze twee dagen te bibberen van de kou. Eindelijk bereikte het schip de poort van de stad.

'Wat komen jullie doen?' vroegen de Spaanse soldaten die op wacht stonden.

'Turf brengen,' zeiden de twee jongens aan het roer. 'Vaar maar door,' zeiden de Spanjaarden.

De soldaten in het ruim haalden opgelucht adem. Ze waren binnen de muren van de stad. Nu kon er niets meer misgaan.

In de grachten van Breda voeren meer schepen. De

jongens aan het roer letten niet goed op. Met een knal voeren ze tegen een ander schip. Door een gat in de romp stroomde het ruim vol water. De soldaten begonnen als gekken te pompen. Ze moesten blijven pompen tot het donker werd. Toen pas konden ze één voor één het ruim uit kruipen. De soldaten slopen door de straten. En precies zoals ze van plan waren, bestormden ze het kasteel van de prins. De Spanjaarden schrokken zo erg dat ze er niet eens aan dachten om terug te vechten. Ze sloegen meteen op de vlucht. De volgende ochtend stond prins Maurits met zijn leger klaar. De poort werd opengedaan en het leger bevrijdde de stad. Alle Spanjaarden werden verjaagd. Van Oldenbarneveldt kwam kijken. 'Ik ben trots op je,' zei hij tegen de prins. 'Dit was een slim plan. Ik kan je namens de regering vertellen dat je meer geld krijgt om oorlog te voeren. Op een dag moet het lukken om alle Spanjaarden uit ons land te verdrijven.' 'Ik heb een goede vriend,' zei de prins. 'Zijn naam is Simon Stevin. Hij kan ons helpen. Hij heeft verstand van kogels en kanonnen. Hij weet alles over aanvallen en verdedigen. Hij doet ook geweldige uitvindingen. Niet zo lang geleden heeft hij een zeilkar uitgevonden waarmee hij zeiltochtjes maakt op het strand bij Scheveningen.' 'Dat klinkt mooi,' zei Van Oldenbarneveldt. 'Laat hem maar komen. Als hij maar niet zo'n bangerik is als die Adriaan van Bergen.' 'Nee, hij is niet bang,' zei de prins lachend. 'Maar of hij zich misschien per ongeluk een keer verslaapt, weet ik niet.'

En zo... is het echt gebeurd.